

סיפורי

מעשיות גליון

פאר'ן שבת טיש

פרשת ואתחנן
נחמו
י"א אב שנת תש"פ
לפ"ק
שנה 1, גליון 9

ארויסגעזעבן דורך אונזות היכל הקודש הרס"ב

וויסן און שטענדיג חזר'ן: "איך בין איינער אליין, איך האב קיינעם נישט אויף די וועלט נאר דעם אייבערשטן". ווי לאנג א מענטש נעמט דאס נישט אריין אין קאפ ער טראכט נאך 'איך האב חברים', 'דער איז מיר באגלייבט' וכו' - איז זייער ביטער, צום סוף ווערט מען זייער צעבראכן, ווי מען זעט אין די מעשה: "דער נאמן און דער בעל עגלה האבין גיקאנט אנטלויפען זענען זיי אנטלפין גיווארין, און ער איז גיבליבן אויף דעם וואגין"; חברים זענען נאר גוט צו דיר ווי לאנג עס גייט דיר גוט, אבער אין די מינוט וואס עס גייט אריבער אויף דיר שוועריקייטן וועלן אלע זיך אנטלויפן, פלוצלינג וועסטו זיך דערזען אן דיינע נאנטע חברים, אבער אז מען איז אנגעגרייט מיט דעם מחשבה: "איך בין איינער אליין, איך האב קיינעם נישט אויף די וועלט נאר דעם אייבערשטן", איז גרינגער זיך צו דערהאלטן, דערפאר דארף מען דאס האלטן אין איין חזר'ן.

זאגט דער ראש ישיבה שליט"א: איך פלעגט אסאך איבער נעכטיגן אין שפיטאל ביי חולים לא עלינו, אין שפיטאל איז זייער דעפרעסט, ווייל דער חולה זעט איין דעם אמת אז קיינער קען אים נישט העלפן, דער דאקטער זאגט אים דו האסט נאך געציילטע וואכן אדער טעג צו לעבן, ווערט ער <<<

שבת קודש פּרשת מטות-מסעי אינדערפרי האט דער ראש ישיבה שליט"א ממשיך געווען ספורי מעשיות, מעשה ג', די מעשה פונעם חגר.

דער ראש ישיבה שליט"א האט אנגעהויבן אין קורצן פון פריער.

דער רבי דערציילט, אמאל איז געווען א חכם וואס האט געהאט א זון א חגר - ער האט נישט געקענט גיין, ער האט נאר געקענט שטיין, פלעגן אים די ברידער העלפן מיט פרנסה, ביז איינמאל האט דער חגר באשלאסן ער וועט זיך דינגען א וואגן מיט א בעל עגלה און א נאמן, און פארן קיין לייפציג צו טון אין משא ומתן. זענען זיי געפארן, ביז מען איז אנגעקומען צו א קרעטשמע, דער חגר האט נישט געוואלט דארט נעכטיגן, זענען זיי ווייטער געפארן און זיי זענען פארבלאנדזשעט געווארן אין א וואלד, און עס איז אנגעפאלן אויף זיי גזלנים.

דערציילט דער רבי ווייטער:

דער נאמן און דער בעל עגלה האבין גיקאנט אנטלויפען זענען זיי אנטלפין גיווארין. און ער איז גיבליבן אויף דעם וואגין.

האט דער ראש ישיבה שליט"א אנגעהויבן: א מענטש דארף

א ווארט פארן שבת טיש

דער וואך שבת איז זייער א גרויסער שבת, דער אייבערשטער טרייסט אונז אידישע קינדער, אזוי ווי דער פסוק זאגט (ישעיהו מ, א): "נחמו נחמו עמיי", טרייסט דיך טרייסט דיך מיין פאלק.

מוהרא"ש זאגט, מיר זאלן זיך פארשטעלן אז מיר זענען אריבער א שווערע צרה, נישט סתם א צרה, נאר גאר א שווערע איבערגאנג; מען האט דיר אויסגעשאסן אלע פענסטערס, פארברענט דיין טוב, פארלאשן אלע ליכטיגקייטן, דיר פארטריבן אין גלות און עס זעט אויס ווי אלעס איז פארטיג, קומט דער אייבערשטער און זאגט: "נחמו נחמו עמיי" - טרייסט דיך, איך בין מיט דיר, איך וועל דיר נישט אפלאזן! דאס דארף זיין אונזער גרעסטע שמחה, אז מיר האבן דעם אייבערשטן וואס

איז מיט אונז און טרייסט אונז.

דערפאר דארפן מיר זיך זייער פרייען דעם שבת; מיר דארפן טאנצן א גאנץ שבת אז דער אייבערשטער טרייסט אונז. דער עיקר טרייסט איז אז מיר האבן שכל, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (סנהדרין צב): "כל אדם שיש בו דעה כאילו נבנה בית המקדש ב'מיני", ווער עס האט שכל איז ביי אים אזוי ווי דער בית המקדש שטייט; וואס איז שכל? וואס איז דעת? אז דער מענטש לעבט מיט אמונה אינעם אייבערשטן און ער ווייסט אז אלעס איז דער אייבערשטער - דאס איז דעת, אזוי ווי עס שטייט (דברים ד, לה): "אתה ה'את לדעת כי ה' הוא האלקים, אין עוד מלבדו".

ווי גילקליך זענען מיט אז מיר האבן זוכה געווען צו וויסן פון הייליגן רבי'ן און מקורב ווערן אין היכל הקודש קודש הסדשים וואו

מען לערנט מיט אונז אמונה; מוהרא"ש לייגט אריין אין אונז מיר זאלן 'לעבן' מיט אמונה, נישט נאר וויסן פון אמונה, נאר לעבן מיט אמונה, אטעמען אמונה; דער גאנצער לעבן איז אן אנדערע סארט לעבן ווען מען לעבט מיטן אייבערשטן. ווען א מענטש לעבט מיטן אייבערשטן, ער ווייסט אז עס איז גארנישט דא אויף דער וועלט אויסער דעם אייבערשטן לעבט ער א גוט לעבן.

לאז זיך נישט אריין כאפן אין די נעץ פונעם שטן וואס זוכט נאר ווי ער קען ארויפלייגן אויפן מענטש עשרה קבין מרה שחורה מיט א לבוש פון ערליכקייט; שבת דארף מען זיין פרייליך, א גאנץ שבת זאלסטו טאנצן מיט די משפחה אויף די גרויסע זכיה וואס מיר האבן אז מיר האבן שבת קודש. (צאתו אמונה ואתחנן-נחמו תשע"ח)

זייער דעפערעסט, ווייל ער האט קיינמאל נישט געטראכט אז ער איז איינער אליין, ער זעט דאס יעצט צום ערשטן מאל; ער האט געמיינט ער האט חברים, באגלייבטע, יעצט קען קיינער אים נישט העלפן נאר דער אייבערשטער; אבער ווען ער וואלט ווען געלעבט מיט דעם פון פאראויס, ער וואלט געוואוסט אז ער האט סיי ווי נאר דעם אייבערשטן וואלט ער נישט געווארן פארלוירן.

א מענטש וואס לעבט מיט דעם מחשבה: 'איך האב נאר דעם אייבערשטן' ווערט נישט צעבראכן פון זיינע איבערגייכעצער, שטענדיג דאנקט ער און לויבט דעם אייבערשטן; עס גייט אים גוט, ער איז געזונט - דאנקט ער דעם אייבערשטן, עס גייט אים נישט גוט, ער איז לא עליו נישט געזונט - זוכט ער אויף דאס גוטס וואס דער אייבערשטער טוט מיט אים אין די צרה, און דאנקט אויף דעם (ליקוטי מוהר"ן חלק א', סימן קצ"ה).

אבער דאס איז זייער שווער פאר'ן מענטש אריין צו נעמען אין קאפ: "וואס הייסט איך האב נישט קיינעם, זאל איך אלעס איבער לאזן און גיין וואוינען אין מדבר, איך האב דאך א ווייב, קינדער, חברים?"; גיין, דו דארפסט קיינעם נישט איבער לאזן, לעב ווייטער מיט דיין ווייב און קינדער, מיט דינגע חברים, אבער געדענק גוט דעם אמת: 'א מענטש האט נישט קיין חברים, א מענטש האט נאר דעם אייבערשטן'.

זענען די גולנים צו אים גיקומען און האבן ביי אים אוועק גינומען דאס קעסטל מיט געלד און האבן אים גיברענגט. וואס זיצטו. האט ער גיגענפערט ער קאן ניט גיין. און זיי האבן ביי אים גיראביוועט דאס קעסטל און די פערד. און ער איז גיבליבן אויף דעם וואגן. און דער נאמן מיט דעם בעל עגלה וואס זיי זענען אנטלאפן גיווארין האבן זיך מיישב גיווען. באשר זיי האבן גינומען פרוקלאדין ביי פריצים נאך וואס זאלין זיי זיך אום קערן אהיים. זיי קאנען קומען אין קייטן אריין. בעסער וועלין זיי דארט בלייבן (דארט ווי זיי זענען אהין אנטלאפן גיווארין) און וועלין דארט זיין איין נאמן און איין בעל עגלה.

און דער וואס האט ניט גיקאנט גיין. וואס ער איז גיבליבן אויף דעם וואגן. כל זמן ער האט נאך גיהאט די סוהערעס וואס ער האט מיט גינומען פון דער היים האט ער זיי גיגעסין. דער נאך אז דאס איז שוין אויס גינאנגען און ער האט ניט גיהאט צו עסין. האט ער זיך מיישב גיווען. וואס טוט מען. האט ער זיך אראפ גיווארפן פון דעם וואגן ער זאל עסין גראז. האט ער גינעכטיגט אליין אין פערד. אין ער איבער גישראקן גיווארין. איז ביי אים אוועק גינומען גיווארין דער כח האט ער שוין ניט גיקענט אפילו שטיין. נאר רוקן זיך. און ער פלעגט עסין דאס גראז וואס עס איז גיווען ארום אים. און כל זמן ער האט גיקענט דער לאנגען צום גראז און עסין. האט ער גיגעסין. דער נאך אז עס איז שוין אויס גינאנגען דאס גראז ארום אים אז ער האט שוין נישט גיקענט דער לאנגען. האט ער זיך אוועק גירוקט ווייטער. און האט ווייטער גיגעסין. האט ער אזוי גיגעסין דאס גראז א צייט.

האט דער ראש ישיבה שליט"א געזאגט, דאס איז א מוראדיגער לימוד וואס דער רבי לערנט מיט אונז: "דו האסט נישט וואס צו עסן - עס כאטש גראז". גראז איז נישט קיין עסן אבער ווען מען האט נישט עפעס אנדערש עסט מען דאס;

די זעלבע איז מיט לימוד התורה, אונדאי וויל יעדער איינער פארשטיין דאס לערנען מיט א קלארקייט, אבער אז דו זעסט ווי עס גייט אריבער א טאג נאך א טאג און דו לערנסט נישט, ווארט מער נישט ביז דו וועסט זיך מסדר זיין וכו', נאר הייב אן צו לערנען אויפן רבי'נס 'סדר דרך הלימוד' (המבואר בשיחות הר"ן סימן ע"ו), דער רבי זאגט אונז מען דארף נישט פארשטיין ווען מען לערנט, מען דארף נאר זאגן די ווערטער פון די הייליגע תורה און צום סוף וועט מען פארשטיין.

א מענטש קען האבן טויזנט תירוצים פארן וואס נישט צו לערנען 'איך האב נישט קיין חבורתא', 'איך האב נישט קיין צייט', 'איך האב א שוואכע קאפ', אבער דער רבי זאגט: נעם א משניות - זאג אפאר פרקים, נעם א תהלים - זאג אפאר קאפיטלעך תהלים, נעם א חומש - זאג אפאר פסוקים חומש; אויף דעם איז נישט דא קיין תירוצים.

דאס זאגט אונז דער רבי: "דו האסט נישט וואס צו עסן - עס כאטש גראז", אז דו קענסט זיך נישט מסדר זיין לערנען 'געהעריג' - לערן כאטש דורכ'ן זאגן די ווערטער פון די תורה. א מענטש דארף זיך מאכן א חשבון: וויפיל טעג אין יאר לערן איך? פרייטאג לערנסטו נישט ווייל עס איז דאך פרייטאג 'איך בין פארנומען...', שבת לערנסטו נישט ווייל עס איז דאך שבת..., זונטאג - קען איך נישט לערנען איך דארף טראגן מיין ווייב איינקויפן...; רעכן אויס וויפיל טעג אין יאר לערנסטו נישט, אלע פרייטאגס, שבתים און זונטאגס צוזאמען קומט אויס צו הונדערט פופציג טעג א יאר וואס דו לערנסט נישט.

דער פראבלעם איז אז עס פאסט נישט צו לערנען אויפ'ן רבי'נס סדר דרך הלימוד, 'איך בין מער פון דעם, איך וויל לערנען געהעריג', זאגט דער ראש ישיבה שליט"א טראכט אריין: נעכטן האסטו געלערנט? - גיין! היינט האסטו געלערנט? - גיין! וועסטו מארגן אויך נישט לערנען! אבער עס פאסט דך נישט צו לערנען אויפ'ן רבי'נס דרך הלימוד...

און דער ראש ישיבה שליט"א פראגעט: האסט דאך געזען ביי זיך אליין איידער דו ביסט מקורב געווארן צום רבי'ן ווי שטארק דו האסט געוואלט לערנען אבער אגעם רבי'נס דרך הלימוד איז עס דיר נישט געגאנגען, פארן וואס ווערסטו דערשראקן ווען איינער שטעלט דיר אפ און זאגט דיר: "זאלסט וויסן אז זאגן הייסט נישט געלערנט... וכו'", דו ווערסט נאך נתפעל פון אים?!!; איך ווייס ביי מיר איך האב היינט געלערנט, דער ברסלב'ער רבי זאגט דאס הייסט געלערנט.

זאגט דער ראש ישיבה שליט"א ווייטער: מען קומט אריין אין א בית המדרש עס הערט זיך א 'קול תורה...' דאכט זיך ווי יעדער לערנט, די בילד זאגט אז יעדער לערנט, אבער אז דו וועסט זיך גוט צוהערן צום קול וועסטו הערן ווי מען שמועסט: "האסט געהערט די נייעס...?", "איך וועל דיר עס שיקן...", "שיק מיר דעם בילד...", "אוי מיין ווייב רופט שוין...", "מארגן וועלן מיר לערנען..." - שפעטער וועסטו הערן פון אים אפשפעטן פונעם רבי'נס דרך הלימוד!...

א מענטש וואס האט שכל קוקט נישט אויף א צווייטן, ער קוקט אויף זיך, דורך דעם רבי'נס סדר דרך הלימוד לערן איך יעדן טאג פון יאר; נעכטן פרייטאג צו נאכטס ביים באטע האט מען אויסגערופן די סינים, עס איז געווען אזוי שוין צו הערן ווי

אזויפיל בחורים האבן זוכה געווען צו ענדיגן משניות צענדליגער מאל.

רעדנדיג פונעם 'סדר דר' הלימוד' איז דער ראש ישיבה שליט"א אריין אין א שמועס פון מעביר סדרה זיין; האט דער ראש ישיבה שליט"א געזאגט: איך ווייס נישט צי עס איז דא נאך איין בית המדרש אין די וועלט ווי אלע פרייען זיך אזוי שטארק ווען מען זאגט 'חזק חזק ונתחזק', ווייל אז מען פאלג דעם רבין, מען איז מעביר סדרה יעדן טאג אביסל ענדיגט מען נאך א ספר און נאך א ספר.

און דער ראש ישיבה שליט"א זאגט: פון אינדרויסן קוקט אויס די בילד זייער שיין ווי יעדער איז מעביר סדרה - מען גייט אנגעטון מיט א שטריימל אויפן קאפ און די פיאות זענען שיין געמאכט... אבער ער איז נישט מעביר סדרה.

און דער ראש ישיבה שליט"א דערציילט: אין די אלטע ישיבה בעפאר איך האב געעפענט די ישיבה 'תפארת התורה ברסלב' זייענדיג מנהל דארט האב איך גערעדט צו די בחורים אז זיי זאלן מעביר סדרה זיין פון אנהייב וואך, ווי דער שלחן ערוך פסק'נט (אורח חיים, סימן רפה, סעיף א): "מיום ראשון ואילך חשוב עם הצבור", פון זונטאג קען מען שוין אנהייבן מעביר סדרה זיין. און דער משנה ברורה ברענגט אראפ (שם) פונעם הייליגן גר"א זכר צדיק לברכה, אז ער האט זיך אזוי געפירט, יעדן טאג האט ער מעביר סדרה געווען אביסל; זונטאג ביז שני, מאנטאג ביז שלישי, דינסטאג ביז רביעי און אזוי ווייטער. אז מען גייט אויף דעם וועג, דעמאלט קען מען זיין זיכער אז מען וועט ענדיגן יעדע וואך די פרשה; האבן עטליכע בעלי בתים פונעם מוסד געמאכט אן אסיפה זאגענדיג אז מען דארף מיד ארויס ווארפן פונעם מוסד ווייל איך ברענג אריין גייע זאכן אין די בחורים.

זענען זיי געגאנגען צום רב פון די קהלה דערציילן וואס עס גייט פאר, האט דער רב מיר געפרעגט: פארוואס איך פיר איין גייע זאכן ביי די בחורים? האב איך געענטפערט פארן רב: איך זע די בחורים זענען נישט מעביר סדרה, האב איך זיי געזאגט זיי זאלן מעביר סדרה זיין צוביסלעך וועלן זיי כאטש מעביר סדרה זיין אויף דעם וועג.

האט זיך אנגערופן איינער פון די אנוועזענדע ביים אסיפה צו דער וואס האט געהאט טענות אויפן ראש ישיבה שליט"א און געפרעגט: "דו ביסט מעביר סדרה?" האט יענער געענטפערט: "איך בין נישט מעביר סדרה, אבער זאגן פאר בחורים זיי זאלן מעביר סדרה זיין פון אנהייב וואך איז גייע זאכן..."; זאגט דער ראש ישיבה שליט"א: דער איד איז א בעל מחבר ספר וכו' און איז נישט מעביר סדרה, אבער דאס איז גייע זאכן... און דער ראש ישיבה שליט"א האט אויסגעפירט: "אז מען ווארט אויף פרייטאג איז מען למעשה נישט מעביר סדרה".

מוהרא"ש זאגט: א וואך וואס מען איז מעביר סדרה האט מען א געבענטשטע וואך און א וואך וואס מען איז נישט מעביר סדרה וועט מען האבן א הפסד מיט געלט אדער נאך ערגערס חס ושלום; זאגט דער ראש ישיבה שליט"א: אז מען קוקט גוט זעט מען עס בחוש; א אינגערמאן קען אפארבעטן די גאנצע וואך ביטער שווער און סוף וואך גייט זיין גאנצע געהאלט צו באצאלן טיקעטס, זיין קאר באקומט א קריץ וכדומה, און ער

כאפט נישט אז דאס אלעס האט אים פאסירט צוליב דעם וואס ער איז נישט מעביר סדרה.

מיר האבן היינט זוכה געווען צו ענדיגן 'ספר במדבר', מארגן זונטאג הייבן מיר אן 'ספר דברים', וועלן מיר האבן מיט וואס זיך צו פרייען שמחת תורה, איך האב געענדיגט 'חמשה חומשי תורה'.

דעם ערשטן יאר פון די ישיבה ווען מוהרא"ש זכרוננו לברכה איז געקומען אין ישיבה, האט מוהרא"ש געזאגט צו די בחורים: איך בין גרייט צו געבן וויפיל געלט איר ווילט אויב איר וועט ארויס גיין און אפשטעלן א מענטש פראגען צי ער האט איינמאל אין לעבן געענדיגט 'חמשה חומשי תורה'; האט דער ראש ישיבה שליט"א געזאגט: דא קענען מיר נישט ארויס גיין פון שול פראגען, ווייל אינדרויסן וואוינען נישט קיין אידן, אבער אז עס קומט א גאסט פרויביר אים צו פראגען צי ער האט געענדיגט 'ספר במדבר'... אדער ווען דו קומסט אהיים נאכ'ן זומער פראגע דיינע חברים: "האסטו געענדיגט בראשית, שמות, ויקרא, במדבר?!" וועט ער דיר ענטפערן: "גיין!"

און דער ראש ישיבה שליט"א האט אויסגעפירט וואס מען זעט פון די מעשה ווי דער חגר האט נישט געקענט גיין, ער האט געגעסן גראז וכו', אבער צום סוף איז ער געווארן אויס הניקעדיג; אז מען פאלגט דעם רבין, מען טוט די עצות וואס דער רבי לערנט מיט אונז - וועט מען צום סוף ארויס גיין פון אלע שלעכטע זאכן.

אמאל איז ער גיקומען צו איין קרייטיכן וואס ער האט נאך אזוי איין קרייטיכן ניט גינעסן. איז אים דאס קרייטיכן זייער גפעלין מהמת ער האט גינעסן א לאנגע צייט קרייטכע. און ער האט זיי שוין גיקאנט. און אזוי איין קרייטיכן. האט ער נאך ניט גינעקן. האט ער זיך מיישב גווען. ער וועט עס אויס רייסן מיט דעם ווארציל. איז גווען אונטערין ווארציל איין דומיט.

אין אנהויב ווען א מענטש הויבט אן לערנען אויפן רב'נס 'סדר דר' הלימוד' פילט מען ווי מען קייט שטרוי, מען עקט גראז, מען שפירט נישט קיין טעם דערין, אבער מיט צייט הויבט מען אן צו פארשטיין די ווערטער, טרעפט מען א דימאנט.

און דער ראש ישיבה שליט"א האט געזאגט: איך האב געמיינט איך האב שוין גענוג גערעדט פון מעביר סדרה זיין יעדן טאג אביסל, אבער איך קום אריין אין בית המדרש שבת נאכמיטאג און איך זע ווי אינגעלייט זענען משלים די סדרה, זע איך אז איך האב נאך נישט גענוג גערעדט דערפון; לאמיר זיך פארנעמען פון יעצט: 'איך הויב אן צו לערנען יעדן טאג אביסל חומש'.

די וואך איז דא צוויי סדרות מסות און מסעי געדויערט עס לענגער ווי סתם א וואך, קען מען עס נישט איבער לאזן אויף די לעצטע מינוט, דארף מען זען אנצוהייבן ווי פריער, ברוך השם איך האב שוין געענדיגט מיטוואך נאכמיטאג ביידע פרשיות. ווען עס גייט צוויי פרשיות צוזאמען פיר איך זיך עס צו ענדיגן פריער ווי א געווענליכע וואך, איך וויל דאס נישט לאזן אויף די לעצטע מינוט.

און דער ראש ישיבה שליט"א האט געזאגט: מען דארף זיך זייער היטן פון לצים, באלד גייסטו ארויס פון בית המדרש

פֿרעגט דײַך אײַנער: "וואו דרייַסטו זיך, אין היכל הקודש? וואס רעדט מען דאָרט פון מעביר סדרה זיין?!" געבט ער אַ מאַך מיט די הענט 'בעצעעעע...' און דו ווערסט שוין אינגאנצן צעפאלן.

זאָגט דער ראש ישיבה שליט"א: ברוך השם איך טענה זיך נישט מיט קיינעם, איך ווייס וואס דער רבי געבט מיר, עס אינטערעסירט מיר נישט וואס דער צווייטער זאָגט; איך הער אויס וואס יענער האט צו זאָגן און איך בין מסכים מיט אים, איך ענטפער נישט; אז אײַנער קומט פֿרעגן און וויל הערן - רעד איך מיט אים, אָבער אז ער וויל מיר אויפֿווייזן און איבער ווייזן "ברסלב איז נייע זאכן..." - איז מיר אַ שאַד די צייט און שפּײַעכץ, איך קען יעצט אריין כאפן נאך א פֿרק משניות.

מוהרא"ש זאָגט: אײַנער קומט זיך טענה'ען מיט דיר, פֿרעג אים צי ער האט שוין אײַנמאל געענדיגט חמשה חומשי תורה...; ער קען גיין אנגעטון ווי א חסיד'שער אינגערמאן מיט א רעזשוואַלקע און א ווייסע וועסטל - אָבער ער נאך קײַנמאל נישט געענדיגט חמשה חומשי תורה אין זיין לעבן!

איך ווייס ביי מיר וואס איך באקום פון רבי'ן, דער רבי געבט מיר אַ וועג ווי אזוי זיך אויס צו קומען מיט מיין ווייב; ווי דער הייליגער רבי נתן זכרונו לברכה שרייבט (שיחות הר"ן, סימן רסג): ער האט געהאט אַ שמועס מיט'ן רבין איבער דעם וואס מען זעט ביי אינגעלייט אז זיי צעטיילן זיך פאר אַ שטיק צייט און אסאך מאל ענדיגט זיך דאס מיט אַ גוט חס ושלום, האט דער רבי געזאָגט: "שׂוּה מַעֲשֶׂה בַעַל דָּבָר, שְׁמַנִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ עַל זֶה מֵאֵד, לְקַלְקַל הַשְּׁלוֹם שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כְּדֵי שִׁתְּפֹסוּ בַּמְצוּדָתוֹ חֵס וְשְׁלוֹם עַל יְדֵי זֶה", דאס איז מעשה שטן, דער יצר הרע מאכט מען זאל זיך צעטיילן, ווייל אז מען איז אן א ווייב ווארפט ער אראפ דעם מענטש אין ביטערע עבירות, דער יצר הרע לאקערט אויף יונגע פארפעלקער זיי צו צעטיילן און אזוי כאפט ער זיי אריין אין זיין געץ השם ישמרנו.

האט דער ראש ישיבה שליט"א דאס מסביר געווען: יעדע פארפאלק זענען א צוזאממשטעל פון צוויי באזונדערע שטובער, דער מאן קומט פון איין סארט לעבן און די ווייב קומט פון א צווייטע סארט לעבן, אין אנהייב נאך די חתונה זענען נאך ביידע זייער פרייליך קיינער ווערט נישט גערוועז פונעם אנדערן, אָבער מיט די צייט ווען מען הויבט אן צו לעבן נאטירלעך הויבט זיך אן די שוועריקייטן, דער מאן ווערט גערוועז פון די ווייב און די ווייב ווערט גערוועז פון דער מאן, יעדער איז צוגעוואוינט צו זיין סארט לעבן, דערפאר דארף מען הערן אסאך שיעורים און האבן אסאך חיזוק צו וויסן ווי אזוי צו לעבן בשלום איינער מיט'ן אנדערן; מען טאר זיך נישט לאזן פונעם יצר הרע וואס זוכט נאר וואו ער קען צעברעכן נאך א אידישע שטוב.

א אינגערמאן שרייט אויף זיין ווייב: "אין א אידישע שטוב טוט מען נישט אזוי..." ער כאפט נישט אז ער אליינס טוט גארנישט בעסער פון איר, ער צעברעכט יעצט א 'אידישע שטוב', אין א אידישע שטוב שרייט מען נישט.

פֿרעגט דער ראש ישיבה שליט"א: "וואס איז אז די טשולנט איז געווארן צוגעברענט?!" אז דו ווילסט יוצא זיין די מצוה פון טשולנט קענסטו טרינקן א הייסע קאווע; ווייל די גאנצע טעם פארנוואס מיר עסן טשולנט איז צו ווייזן אז מיר האלטן נישט ווי די צדוקים וואס אסר'ן דאס עסן ווארעמס אום שבת (שלקו ערוך

אורח חיים סימן רנו, סעיף ח' בהגה), און דאס קענסטו יוצא זיין מיט קאווע אויף". צווייטנס, ווער איז שולדיג אז די טשולנט האט צוגעברענט? די ווייב?...; און אז מען רעדט שוין פון טשולנט פֿרעג איך דיר ביסט אזוי פארנומען מיט דיין טשולנט, טשולנט ארויף, טשולנט אראפ, וויפיל עסט מען דען דערפון, אפאר בונדלעך לכבוד שבת!

זאָגט דער ראש ישיבה שליט"א ווייטער: אז דו זוכסט דוקא צו עסן 'טשולנט' קענסטו יוצא זיין מיט'ן תּם'ס טשולנט; ווי דער רבי דערצייילט (ספורי מעשיות מעשה ח, מחכם ותם) ער האט גיהאט אלע מאַכלים און אלע משקאות און אלע מלבושים. ער פֿלעגט זאָגן צום ווייב: "מיין ווייב, גיב מיר עסין", האט זי אים גיגען אַ שטיק ברויט. האט ער גיגען. דערנאך האט ער גיזאָגט: "גיב מיר די יוד מיט קאשע". האט זי אים אפ גישינטן נאך אַ שטיק ברויט און ער האט גיגען. און האט זייער גילויבט און ער האט גיזאָגט: "וואס פאר א גוטקייט און וואס פאר א וואוילקייט די יוד איז". און אזוי האט ער זיך גיהייסן גיבן פֿלייש. האט זי אים ווידער גיגיבן ברויט. האט ער גיגען. און האט אויך זייער גילויבט און האט גיזאָגט: "וואס פאר א וואוילקייט דאס פֿלייש איז". און אזוי אנדערע מאַכלים וואס ער האט זיך אלץ גיהייסן גיבן און פאר איטליכן מאַכל וואס ער האט זיך גיהייסן גיבן האט זי אים אלץ גיגיבן אַ שטיק ברויט. און ער האט דערפון זייער גרויס תּענוג גיהאט און האט זייער גילויבט דאס גירעכט. וואס פאר א גוטקייט סע איז גלייך ווי ער וואלט עם ממש גיגען. ווארין ער פֿלעגט טאקע באמת פֿירן אין דעם ברויט וואס ער האט גיגען דעם טעם פון כל המאכלים וואס ער האט גיזאָגט. מהמת זיין גרויס תּמימות און זיין פֿרייליכקייט האט ער גיפילט דעם טעם אין ברויט גלייך ווי ער עסט כל המאכלים.

האט דער ראש ישיבה שליט"א אויסגעפירט: "אז דער מענטש איז פרייליך - איז ער צופרידן אפילו מיט אַ שטיקל חלה, אזוי ווי דער תּם, אָבער אז דער מענטש איז נישט פרייליך - קענסטו אים געבן די בעסטע מאַכלים, די שור הבור מיט די לויטן און ער וועט נאך אלץ נישט זיין צופרידן.

גיי אהיים רעד שיינ צו דיין ווייב; אז דו ווערסט גערוועז פון דיין ווייב, איז א סימן אז דו דארפסט תשובה טון. גיי אין א זייט זיי זיך מתבודד צום אייבערשטן און טו תשובה; דער הייליגער רבי זאָגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב): פארנוואס גייט פאר א מענטש שלא כפֿסדר? ווייל דער מענטש וויל עפעס, אָבער ווען א מענטש לייגט זיך אריין אין די אמונה, ער בייגט איין דעם קאפ, ער ווייסט און גלייבט אז אלעס איז דער אייבערשטער און ער וויל גארנישט - דעמאלט גייט אים אלעס כפֿסדר.

דאס לערנט אונז דער רבי אין די מעשה פונעם חגר; מיר אלע הינקען אונטער אין עבודת השם; קיינער קען נישט אויפהייבן זיין האנט און זאָגן: "איך בין ריין ברוחניות, איך קען גיין אן שוועריקייטן", אלע דארפן מיר אַ ישועה ברוחניות, דארף מען פאלגן דעם רבי'ן פרובירן צו טון וואס מען קען יא.

אז מיר וועלן פאלגן דעם רבי'ן, עסן כאטש גראז, וועלן מיר ווערן אויס הינקעדיג און טרעפן דעם דיימאנט.

(ספורי מעשיות מעשה ג' מחיגר - חלק ג')

פֿאַרנעמלעכע שבת קדש פֿרשת מטות-מסעי תש"פ לפ"ק)